

Жулінська, К. Оцінка стабільності банківського сектору за сигнально- індикативним підходом [Текст] / К. Жулінська // Финансовая система Украины: проблемы и перспективы развития в условиях трансформации социально-экономических отношений: зб. тез доповідей за матеріалами I міжнародної науково-практичної конференції (16-18 травня 2013 р.) / Таврійський національний університет ім. В.І. Вернадського. – Севастополь, 2013. – С. 56-57

Жулінська Катерина Миколаївна

к.е.н., викладач кафедри економічної кібернетики ДВНЗ "Українська академія банківської справи НБУ"

Україна, м. Суми

Оцінка стабільності банківського сектору за сигнально-індикативним підходом

Функціонування реального та фінансового секторів є неподільним організмом з взаємопереплетеними причинно-наслідковими зв'язками. Банківська система виступає мультиплікатором дисбалансів внутрішнього ринку та транзитером зовнішніх ризиків до економіки країни. Вищезазначене породжує посилену увагу науковців до розробки підходів до оцінювання рівня стабільності банківського сектору, завчасного виявлення загроз його функціонування.

На початку 90-х років ХХ ст., періоду інтенсифікації фінансових криз, центральні банки багатьох країн світу почали проводити аналіз стійкості фінансових систем. На міжнародному рівні МВФ розробив уніфікований підхід до оцінки фінансової стійкості (FSAP), який застосовується і Національним банком України.

Як правило, підходи до виміру стабільності банківської системи налічують низку показників, оцінка індивідуально кожного з яких визначає загальний рівень стабільності банківського сектору. Автором здійснено спробу

інтегрального аналізу банківської системи, звівши до єдиного показника сукупність вимірників рівня економічної ефективності, ліквідності, надійності та ризиковості діяльності банківської системи.

Переваги розробленого підходу полягають у наступному:

- врахування особливостей функціонування банківської системи в Україні (схильність до закордонних заощаджень, що обумовлює важливість аналізу показника оцінки валютного ризику при залученні коштів від нерезидентів; недоліки законодавства (введено показник оцінки ступеня перенасичення балансів банків іншими фінансовими активами, до яких нерідко включаються ризикові цінні папери, векселі афілійованих компаній тощо));
- співвідношення темпів девальваційних ризиків до темпів зовнішніх запозичень банками. введення показника "Оцінка валютного ризику залучення коштів нерезидентів);
- сигнально-індикативний характер підходу (найменші відмінності у тенденціях порівнюваних показників суттєво впливають на рівень індикаторів (набувають значень 0 або 1), що визначає дещо випереджальний характер отриманих за моделлю результатів оцінки стану банківської системи;
- базування на загальнодоступних статистичних даних;
- наявність оціночної шкали для якісної інтерпретації результатів розрахунків.

Розроблений підхід засвідчив, що упродовж 2012 р. банки продемонстрували прибутковість діяльності (хоча і нижчими темпами, ніж нарощення активів та власного капіталу), достатні показники надійності та підвищення довіри з боку населення, що виражається в швидших темпах залучення строкових вкладів, ніж депозитів на вимогу. У той же час, результати розрахунків хоча і демонструють покращення стану банківської системи, проте дана позитивна тенденція має стрибкоподібний, коливальний характер, що зобов'язує банки до виваженого нарощення активних операцій та посиленої уваги до дотримання показників надійності.

Застосування розробленого сигнально-індикативного підходу є прийнятним в структурі НБУ для оцінювання рівня надійності, ліквідності, рентабельності та ризиковості діяльності банків. Базуючись на загальнодоступних даних, підхід може використовуватися також як інструмент перевірки якості комунікаційної політики НБУ щодо донесення суспільству результатів пруденційного нагляду за банківським сектором.

Державний вищий навчальний заклад
“УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ”

State Higher Educational Institution
“UKRAINIAN ACADEMY OF BANKING
OF THE NATIONAL BANK OF UKRAINE”